

der ligger i Forslaget, at Godseieren, hvis han vil, kan laste Fæsteren bort fra Fæstetjorden, maa jeg ansee det for yderst farligt at slaae fast netop for Superficiærgodsets Vedkommende, hvor man jo paa Grund af de tidligere Forhold maatte antage, at Fæsterne havde en fortrinlig Ret til at blive horte, naar der var Tale om, at der paa den ene eller paa den anden Maade skulde skee en Overdragelse til Eiendom. Jeg kan derfor ikke Andet end gjentage, at medens jeg langt vilde foretrække at faae det, hvorpaa Endringsforslaget gaaer ud, fremfor slet ingen Lov at faae, maa jeg dog ansee det for særdeles ønskeligt, om vi istedetfor Endringsforslaget kunde beholde den oprindelige Lov.

J. M. Hansen: Jeg skal tillade mig et Par Bemærkninger i Anledning af, hvad der blev yttret af den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Valgkreds (Klein). Jeg sagde, at det af ham stillede Endringsforslag gik ud fra, at Loven af 19de Febr. 1861 ogsaa gjaldt for det her omhandlede Gods, og jeg er bleven bestyrtet heri ved Meget af det, han ansøgte. Han paastod rigtignok, at hans Forslag ligesom mit holder dette Spørgsmaal aabent og ikke afgjør det til nogen Side, men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at det, saaledes som det er affattet, gaaer ud fra som en ligefrem Selvfølge, at den hele Lov faaer Anvendelse paa dette Gods; hvis det ikke gaaer ud derfra, saa gjør det ikke, hvad det skulde. Dersom den ærede Forslagsstiller meente, at kun § 2 ved hans Forslag med Modifikation bragtes til Anvendelse paa dette Gods, men at Spørgsmaalet med Hensyn til de andre Paragrafer holdtes aabent, kunde han ikke sige, at Fæsterne ved disse Paragrafer vilde faae saadanne Goder, som han nævnte, thi Lehnbesidderen vilde da, naar der kom et saadant Tilfælde, kunne sige, at det kun var den ene Paragraf i Loven af 19de Februar 1861, der i Følge den her foreliggende Lov kom til Anvendelse. Det er derfor efter min Mening en ligefrem Selvfølge, at man maa gaae ud fra, at Endringsforslagets Vedtagelse medfører, at hele Loven af 19de Februar 1861 bliver anvendelig paa Samso, og det har den ærede

Forslagsstiller, som sagt, ogsaa i sin hele Udvikling forudsat, medens jeg derimod gaaer ud fra, at ingen af Paragraferne i den nævnte Lov kommer til Anvendelse der. Der bliver aabenbart et Hul i dette Endringsforslag, naar der ikke tilføies, at den øvrige Deel af Loven af 19de Februar 1861 ogsaa skal blive anvendelig paa dette Gods, thi Forslaget taler kun om § 2. Den ærede Forslagsstiller vilde ikke erkjende Rigtigheden af min Bemærkning om, at de Goder, der skulde vindes for Fæsterne ved Lovens øvrige Paragrafer, vare ubetydelige eller intetfjendende. Den ærede sidste Taler gjorde sig vist forøvrigt skyldig i en Misforstaaelse, naar han meente, at Rigsdagsmanden for Viborg Amts 5te Valgkreds havde nævnt Forbedring af Bygningerne som Noget, der ogsaa kom Fæsteren til Gode; thi jeg troer, at han kun henviste til den Paragraf, som taler baade om Bygninger og Jord, og paastod, at den vilde komme til Anvendelse med Hensyn til Jordforbedringen. Jeg siger imidlertid, at da Godseieren maa bortfæste Jorden til Arvingen efter Den, der har eiet Bygningen, vil han af den nye Fæster kunne forlange godtgjort, hvad han maa udrede til den afdøde Fæsters Arvinger; men dernæst skal jeg gjøre opmærksom paa, at det Hele, hvorom vi her tale, er aldeles intetbetydende, da det er vitterligt, at Lehnbesidderen, efterat Loven af 19de Februar 1861 er udkommen, ikke vil bortfæste en eneste Gaard mere. De Bestemmelser, den ærede Rigsdagsmand for Viborg 5te Valgkreds nævnte, blive imidlertid kun gjældende for de Fæstere, der have faaet Fæstebrev, efter at denne Lov er udkommen, og altsaa vil den ærede Rigsdagsmand see, at de Goder, han meente, der skulde vindes ved disse Paragrafer, ere aldeles ingen. Man har ligefrem maattet anvende Lovens Tvang mod den vedkommende Lehnbesidder for at faae ham til at bortfæste Lodderne; i flere Aar har han været Fæstelovgivningens Bestemmelser overhørig og ladet Lodderne staae fæstede, indtil Regjeringen endelig anlagde Sag imod ham, men jeg kan dog ikke troe Andet, end at Regjeringen har maattet vide, at noget Saadant var Tilfældet; thi det er jo Pligt for enhver Præst at give aarlig Indberetning om det Gods,